

Vatten

Många i Samfälligheten tar sitt vatten från borrhål i berget. Det finns även sommarvatten från sjön för bevattning. Detta tillhandahålls via olika vattenföreningar.

Vattnet är begränsat, men vi har som tur än inte haft sån vattenbrist att det sinat. För att se till att det inte händer så rekommenderas att bara vattna, med sjövattnet eller vatten från regntunnor.

För att hålla vattnet så rent som möjligt, så är det viktigt att kemikalier och gifter inte kommer ut i naturen. Det som hamnar i naturen kommer med tiden att sippra ner i grundvattnet och sen komma ut i vattnet vi dricker.

Genom att undvika gifter och och skräp i naturen kan vi hålla vårt vatten rent.

De flesta av oss har en infiltrationsanläggning för tvätt, disk och dusch vatten. Det är viktigt att ha så miljövänliga medel som möjligt för att det inte ska läcka ut något som hamnar i sjöarna eller i grundvattnet.

Förutom olika miljövänliga medel så kan man använda ättika för att göra rent från kalk. Se dock till att ättika inte blandas med medel med klor.

Undvika att använda salt i naturen, det är giftigt i större mängd, och det kan även göra vårt dricksvatten obrukbart.

Några miljöråd och tankar för Samfälligheten

<https://www.bramiljoval.se/>

Många kemikalier som vi idag använder i våra hem är nedbrytande för vår miljö. De hamnar i våra vattendrag och sprids, för att slutligen hamna i våra sjöar. För att hindra de mest giftiga ämnen (Toxiska) att spridas i vår miljö ändras nu de kriterierna för miljömärkning. För miljömärkningen "Bra Miljöval" gällande tvättaktiva ämnen tillåts inte fosfater längre utan byts ut mot Citrater. Fosfater bidrar till övergödning som bekant och våra sjöar växer igen och dör. Citrater äger egenskaper som är lika tvätteffektiva men övergöder inte våra sjöar och bryts ned mycket snabbt.

Genom att välja att köpa miljömärkta produkter "Bra Miljöval" kan du och jag förebygga och hjälpa till att följa "Försiktighetsprincipen" på väg mot en bättre miljö. Om du har kemikalier som innehåller Klor (Cl) för blekning och som är starkt bakteriedödande så lämna in det till deponin "Sörab Löt" miljöstation för "Farliga kemikalier". De klorerade ämnena är instabila och antar mycket toxiska föreningar (Giftiga) och som är mycket svårnedbrytbara. Istället kan Väteperoxid användas och kan inköpas på närmaste apotek.

Vill du veta mer om vilka produkter som du kan köpa för att vara med det här året att bidra till en bättre miljö kan du gå in på Naturskyddsföreningens hemsida: www.snf.se klicka sedan på symbolen "Svalan Bra Miljöval" så kan du få all produktinformation som hjälper dig att göra ditt nästa inköp för ditt hushåll.

Hur farligt är våra kemikalier i våra hem?

Är alla kemikalier farliga? Det kan vi inte svara på. Kunskapsunderlaget är alldeles för dåligt. Däremot vet vi vilka inneboende egenskaper som kännetecknar de kemikalier som är farliga. De egenskaper som är i olika grad persistenta (långlivade), bioackumulerbara (fettlösliga) och/eller toxiska (giftiga) och brukar förkortat kallas PBT-ämnena. Dessa ämnen som är svårnedbrytbara påverkar inte bara miljön under lång tid utan hinner också spridas också över stora områden. De sprids först och främst genom vattenmiljön varför våra sjöar och hav blir mottagare för allt som släpps ut (Recipient). Är de dessutom fettlösliga kan de lagras i levande organismers fettvävnad och ackumuleras i näringskedjan från bytes- till rovdjur. Cancerframkallande, mutagena och reproduktionstoxiska kemikalier, så kallade CMR-ämnena, har så skadliga egenskaper att människor inte bör exponeras för dem. Teoretiskt kan i många fall en enda exponering av en låg dos orsaka bestående skador. Det kan vara ärftliga mutationer, skador på fruktsamheten eller på utvecklingen av embryo/foster/barn och/eller skador som på sikt kan utvecklas till cancer. De hormonstörande kemikalierna, som uppmärksammas mycket under senare år, bedöms också vara särskilt farliga. Det är kemikalier som liknar eller lyckas blockera de kroppsegna signalsubstanserna (till exempel hormoner). De kan även i låga doser ge en rad olika effekter som till exempel reproduktionstoxicitet, cancer, diabetes, hjärt-kärlsjukdomar, benskörhet och skador på immun- och nervsystem. Särskilt känsliga för exponering är embryon, foster och barn.

Men hotbilden är ännu mer komplex. En del kemikalier kan vara farliga även om de i tester inte har visat sig vara giftiga. Det kan bero på att flera kemikalier tillsammans i miljön får en högre giftverkan som man inte upptäcker när man undersöker ämnena var för sig. Det gäller till exempel vissa bromerade flamskyddsmedel och PCB. Hos andra kemikalier är exempelvis nedbrytningsprodukterna giftigare än ursprungskemikalierna, vilket till exempel var fallet med DDT och dess nedbrytningsprodukt DDE.

PFAS (Polyfluorerade AlkylSubstanser) har de pratats mycket om. Dessa evighetskemikalier bryts ner otroligt långsamt i naturen. Tyvärr har de många dåliga hälsoeffekter på människor. De har dock

egenskaper som gjort att de använts i många fall. PFAS kan finnas i bekämpningsmedel, plaster, och teflonpannor.

Spara vatten från regn

Då vi har haft perioder av torka så kan det vara bra att spara vatten från regn. Enklast är att placera en eller flera regntunnor som man leder regnvattnet från stuprören till.

Lite olika lösningar finns, och jag presenterar två.

Regntunna Greenline, 200L med fot. Man kan antingen ansluta en slang, eller fylla på vattenkannan från denna. Det går även att köpa till kopplingskit för att koppla ihop flera tunnor. Jag använde kopplingskittet för att leda tillbaka överskottsvatten till stuprören.

Nackdelar är att kopplingen mot stupröret kräver lite arbete att fixa till, och att stupröret antingen behöver kapas för att koppla in denna eller att man kopplar in den i en skarv. Jag hade tur att kunna koppla in i en skarv. Kranen som följer med är inte riktigt tät om man kopplar till en slang, men den går att byta, eller möjligen hitta lämplig o-ringspackning att tätar med.

Fördelar är att tunnan är lätt, och om man köper till foten är det enkelt att fylla på olika saker.

Det andra alternativet är en utfällbar utkastare på stupröret som då lämpligtvis rinner ner i en öppen tunna. Detta enkla alternativ brukar oftast sakna överrinningsskydd och enkel tömning, istället får man antingen stoppa i en pump, modifiera tunnan eller helt enkelt stoppa i vattenkannan när man behöver vatten.

Troligen billigare om man kan få tag på en tunna billigt eller till och med gratis.

Fördelar: Enklare att komma igång, billigare.

Nackdelar: Mer komplicerat att komma åt vattnet, samt att man kan behöva passa och stänga utkastaren när det blir för mycket vatten i tunnan.

Allt finns vanligtvis i närmaste byggvaruhus.

Alt 1:

Greenline regntunna ca 840, fot ca 250, kopplingskit 300

Alt 2:

Utkastare ca 230 kr och valfri tunna.